

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 3 maart 1952

*'s Morgens te 10 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Zaal van Justitie.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Beel, Van den Brink, Joekes, Lief tinck, Mulderije, Peters, Rutten, Staf, Stikker, Teulings, In 't Veld en Wemmers (afwezig zijn de Ministers Albregts en Mansholt).

Tevens zijn aanwezig de Staatssecretarissen Blom en Götzen (bij de morgenvergadering).

Secretaris: J. Middelburg.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

f. Indiening van wetsontwerpen bij Staten-Generaal

1°. *Crediet verstrekking aan Nieuw-Guinea* (Zie notulen MR d.d. 26 November 1951, punt 8.)

Minister *Lief tinck* deelt mede, dat het wetsontwerp inzake credietverstrekking aan Nieuw-Guinea thans de Raad van State is gepasseerd. Bij de bespreking in de Ministerraad is indertijd afgesproken, dat het wetsontwerp nog niet naar de Staten-Generaal zou worden gezonden, voordat de Ministerraad een nader besluit had genomen omtrent de vraag of inzending bij de Staten-Generaal opportuun kan worden geacht. De *Raad* is van oordeel, dat het wetsontwerp thans naar de Staten-Generaal gezonden kan worden.

3. Uniezaken

a. *Herziening van de Unie en de kwestie Nieuw-Guinea* (Zie notulen MR d.d. 25 Februari 1952, punt 3a. #Zie ook notulen MR 10/3/52, punt 3b.)

Minister *Peters* stelt voor het interimrapport van de conferentie, die thans geschorst is, aan de leden van de Commissie voor Uniezaken bij de Griffie te deponeren. Staatssecretaris *Blom* stelt voor aan alle Ministers een exemplaar van het interimrapport te zenden. Spreker acht het echter wel bezwaarlijk het gehele rapport, met inbegrip van de notulen, aan de Commissie voor Uniezaken te zenden. Minister *Peters* verwacht, dat in Indonesië de stukken wel zullen circuleren. Staatssecretaris *Götzen* zou daarom wel de werkstukken aan de Commissie voor Uniezaken willen zenden. Minister *Beel* acht het niet onbedenklijk de stukken aan de Kamer te zenden, nu de besprekingen geschorst, dus nog niet beëindigd zijn. De Kamer zou dan ook in andere gevallen tijdens de besprekingen stukken kunnen vragen. Spreker zou er daarom de voorkeur aan geven een nota aan de Kamer te zenden. De *Minister-President* is van oordeel, dat de notulen bepaald niet aan de Commissie voor Uniezaken moeten worden gezonden en evenmin aan alle Ministers. Spreker acht het wenselijk een zodanig uittreksel te maken, dat ieder, die hierin geïnteresseerd is, zakelijk weet, dat er behandeld is. Spreker stelt voor, dat Minister *Peters* en de beide Staatssecretarissen nog zullen overleggen wat aan de Commissie voor Uniezaken kan worden gezonden. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord.

Staatssecretaris *Blom* deelt mede, dat Supomo heeft voorgesteld de besprekingen te schorsen tot een nieuwe Regering in Indonesië is gevormd, waarna tussen beide Regeringen overleg zou kunnen plaatsvinden, hoe de besprekingen weer kunnen worden opgevat. Supomo dacht de voortzetting in Djakarta te doen plaatsvinden, doch spreker heeft hem er op gewezen, dat het wel bezwaarlijk lijkt over vervanging van de Unie te onderhandelen in Indonesië. De *Minister-President* heeft nog aan Supomo gesuggereerd de besprekingen eerst na de verkiezingen in Nederland te hervatten; Supomo voelde hier wel voor.

Staatssecretaris *Götzen* leest vervolgens voor wat naar aanleiding van de bespreking in de REA over de handels-politieke eigendommen in het slotstuk is opgenomen. Staatssecretaris *Blom* acht het wenselijk, dat de Regering haar standpunt over de verschillende kwesties bepaalt. Staatssecretaris *Götzen* stelt voor, dat dit in een volgende vergadering van de RAVI zal geschieden.

b. *De moeilijkheden ten aanzien van de militaire missie* (Zie notulen MR d.d. 25 Februari 1952, punt 3a. #Zie ook notulen MR 10/3/52, punt 1b.)

Minister *Staf* brengt de moeilijkheden ter sprake, die er bestaan ten aanzien van de militaire missie. Van Indonesische zijde weigert men de noodzakelijke overeenkomst tot stand te brengen, terwijl ook in de betalingen een achterstand van f. 6,6 mln. is. Spreker stelt voor aan de Indonesiërs mede te delen, dat de missie niet zal worden aangevuld als geen betaling plaatsvindt. Staatssecretaris *Götzen* merkt op, dat over dit punt onenigheid bestaat tussen het Indonesische Ministerie van Financiën en dat van Defensie.

Staatssecretaris *Blom* deelt mede, dat aan de Indonesische delegatie een nota over deze kwestie is meegegeven. Zowel de militaire leden als de Parlementsleden waren overtuigd van de noodzaak, dat hier een oplossing moet worden gevonden. De kosten van de missie voor Januari en Februari zijn gedeeltelijk betaald. De *Minister-President* acht het bezwaarlijk op het ogenblik, dat men een nota aan de Indonesische delegatie heeft meegegeven de Indonesische Regering openlijk in gebreke te stellen met betrekking tot de nakoming van haar verplichtingen ten aanzien van de Nederlandse militaire missie. Men zal op dit ogenblik dus nog geen maatregelen moeten nemen, doch wel aan Lamping moeten mededelen, dat deze kwestie in Indonesië snel behandeld zal moeten worden. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord; besloten wordt, dat de Staatssecretarissen *Blom* en *Moorman* een telegram hierover aan de Hoge Commissaris zullen richten.

c. *De Ambonezenkwestie* (Zie notulen MR d.d. 11 Februari 1952, punt 3a. #Zie ook notulen MR 10/3/52, punt 3d.)

Minister *Staf* deelt mede, dat maatregelen zijn voorbereid met het oog op de mogelijkheid, dat de Centrale Raad van beroep de uitspraak van de Militaire Ambtenarengerecht zou bevestigen waardoor de Ambonezen weer de militaire status zouden krijgen. Een moeilijkheid geven nog de lieden van de APRA, die op Nieuw-Guinea hun straf hebben ondergaan en vervolgens naar Nederland zijn overgebracht. Deze vallen buiten de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep. Men zou deze als militairen in het Nederlandse leger kunnen opnemen, doch de mogelijkheid bestaat, dat van Indonesische zijde daarop ongunstig wordt gereageerd.

De *Raad* is van oordeel, dat, in geval van een ongunstige uitspraak van de Centrale Raad van beroep, de APRA-lieden tegelijkertijd met de Ambonezen in militaire dienst zouden kunnen worden genomen; dan is geen reactie van Indonesische zijde te verwachten.

- - -

e. *De kwestie van de Blitar en de Talisse* (Zie notulen MR d.d. 25 Februari 1952, punt 3a. #Zie ook notulen MR 10/3/52, punt 3a.)

Staatssecretaris *Blom* deelt mede, dat op 1 Maart de gestelde termijn voor teruggave van de wapens uit de Blitar en de Talisse was verstreken. De Hoge Commissaris heeft er daarbij op gewezen, dat de Kabinetscrisis een besluit van de Indonesische Regering bemoeilijkt. Van Indonesische zijde heeft men echter niet formeel om uitstel gevraagd. De *Minister-President* stelt voor, nu geen uitstel is gevraagd, de stukken gereed te maken voor het vragen van een rechterlijke uitspraak. Aldus wordt besloten.

- - -